

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **P., s. r. o.**, so sídlom v B., P. IČO: X. zastúpenej advokátskou kanceláriou F. P., s. r. o., so sídlom v B., G. IČO: X. proti povinnému **J. Z.**, naposledy bytom T., L. toho času na neznámom mieste, zastúpenému opatrovníčkou Mgr. A. G., vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Trenčín, **o vymoženie 605,45 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 59 Er 2161/2006, o odvolaní a dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 23 CoE 290/2013-87 z 20. novembra 2013, takto

r o z h o d o l :

- I.** Konanie o odvolaní oprávnenej **z a s t a v u j e**.
- II.** Návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a**.
- III.** Dovolanie oprávnenej **o d m i e t a**.
- IV.** Povinnému **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Trenčín ako súd exekučný uznesením č. k. 59 Er 2161/2006-47 z 27. mája 2013 rozhodol o zastavení exekúcie podľa ust. § 57 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) v spojení s § 45 ods. 1 písm. c/, ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom v čase rozhodovania súdu (ďalej len „ZoRK“). Konštatoval, že v exekúcii vymáhané plnenie vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy, uzatváranej v množstve prípadov v štandardnej forme na predtlačenom formulári, kde sa len dopĺňajú údaje o spotrebiteľovi. Exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, pričom rozhodcovské konanie prebehlo na

základe rozhodcovskej doložky, podľa ktorej bude všetky spory rozhodovať stály rozhodcovský súd, ak žalujúca strana podá žalobu na rozhodcovskom súde. Povinný ako spotrebiteľ si predmetnú rozhodcovskú doložku osobitne nevyjednal a nemal na výber, vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť, alebo sa podrobiť všetkým obchodným podmienkam dodávateľa, a teda aj rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolal dodávateľ ako prvý. Rozhodcovský súd je pritom paušálnym spôsobom zakotvený v zmluvných podmienkach ešte pred vznikom samotnej zmluvy.

Na základe uvedeného dospel okresný súd k záveru, že rozhodcovská doložka je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy, pretože spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach medzi oprávnenou a povinným, v neprospech povinného. Zdôraznil, že ak je zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň tým vzniká základ pre docielenie skutočnej rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako aj bez návrhu exekúciu o plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky zastaví. Ak by takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ ju použije, ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi. Súd zastaví exekúciu v celom rozsahu, ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok rozhodcu alebo rozhodcovského súdu, ktorý svoju právomoc odvodzoval z neprijateľnej rozhodcovskej zmluvy, pretože iba tak môže naplniť cieľ čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica 93/13/EHS“) - postarať sa o to, aby spotrebiteľov nekalé podmienky v záujme vyššej kvality života bežných ľudí nezaväzovali.

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací uznesením č. k. 23CoE 290/2013-87 z 20. novembra 2013 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) ako vecne správne potvrdil. Ďalším výrokom zamietol návrh oprávnenej na prerušenie konania. Odvolací súd sa stotožnil s posúdením právneho vzťahu medzi účastníkmi ako vzťahu spotrebiteľského, ako aj s posúdením rozhodcovskej doložky

ako neprijateľnej, a tým aj neplatnej zmluvnej podmienky. Námietky oprávnenej uvádzané v odvolaní vyhodnotil ako neopodstatnené. Konštatoval, že aj po preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku) a vydaní poverenia súdnemu exekútorovi na základe takéhoto preskúmania, má exekučný súd právo a zároveň povinnosť zastaviť exekúciu, ak je na to zákonný dôvod. V danom prípade boli podmienky na zastavenie exekúcie dané tým, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný rozhodcom, konajúcim na základe neplatnej rozhodcovskej doložky.

Návrh oprávnenej na prerušenie odvolacieho konania postupom podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie odvolací súd zamietol ako nedôvodný.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne – vo výroku zamietajúcom návrh oprávnenej na prerušenie konania - podala oprávnená odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p.), napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.) a je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Žiadala rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne podala oprávnená tiež dovolanie, v ktorom uviedla, že sudy: 1. rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 písm. a/ O. s. p.), 2. konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O. s. p.), lebo vykonateľnosť exekučného titulu už bola právoplatne posúdená pri poverení súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu, 3. rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O. s. p.), 4. oprávnenej odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) tým, že nezohľadnili jej námietky, konali bez pojednávania a dokazovania a nerešpektovali jej právo na to, aby jej právna vec bola rozhodovaná na základe správneho právneho základu, súčasťou ktorého je aj výklad práva Európskej únie, 5. v konaní sa dopustili inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), pretože nesprávne zistili skutkový stav a nevykonali náležité dokazovanie a 6. napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Oprávnená (ďalej aj „dovolateľka“)

žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiadala, aby bolo dovolacie konanie prerušené podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a Súdnemu dvoru Európskej únie boli predložené prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní.

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd SR“) skúmal najskôr, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne.

Oprávnená v procesnom postavení, v ktorom sa nachádza v preskúmvanej veci, bola už účastníčkou konania vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných konaniach pred Najvyšším súdom SR, v ktorých tak ako aj v tomto prípade, podala odvolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu. Najvyšší súd SR konanie o jej odvolaniach v týchto veciach zastavil (viď napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu SR z 19. februára 2014 sp. zn. 1 OboE 6/2013, zo 16. apríla 2014 sp. zn. 1 OboE 92/2013, z 23. septembra 2014 sp. zn. 1 OboE 113/2014, zo 14. októbra 2014 sp. zn. 1 OboE 178/2014, zo 16. decembra 2014 sp. zn. 1 OboE 153/2014) s tým, že odvolaním možno napadnúť len rozhodnutie súdu prvého stupňa a Najvyšší súd SR na rozhodnutie o odvolaní smerujúcom proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je funkčne príslušný (§ 9 ods. 1 a 2 O. s. p. a § 10 ods. 1 a 2 O. s. p.). Najvyšší súd SR na uvedené rozhodnutia v podrobnostiach poukazuje s tým, že aj v preskúmvanej veci sa stotožňuje s právnymi závermi v nich vyjadrenými.

Vzhľadom k tomu, že funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu SR na prejednanie odvolania oprávnenej nie je daná, Najvyšší súd SR konanie o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zastavil (ust. § 103 a 104 ods. 1 O. s. p.).

II. Najvyšší súd SR ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s.p .) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne podala včas oprávnená, zastúpená v dovolacom konaní v súlade s § 241 ods. 1 vetou druhou O. s. p., skúmal ďalej, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

K podobnému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania sa už Najvyšší súd SR vyjadril vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad je možné uviesť rozhodnutia z 21. marca 2013 sp. zn. 1 Cdo 301/2012, z 30. apríla 2013 sp. zn. 2 Cdo 386/2012, z 15. mája 2013 sp. zn. 6 Cdo 431/2012, z 13. júna 2013 sp. zn. 3 Cdo 441/2012, z 9. júla 5 Cdo 371/2012, na ktoré Najvyšší súd SR v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

V danom prípade sa síce v dovolaní napadnutých rozhodnutiach spomína aj smernica 93/13/EHS, z určujúceho hľadiska však zo strany súdov nižších stupňov išlo o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka, Exekučného poriadku a ZoRK). S poukazom na uvedené dovolací súd návrh na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

III. V ďalšom Najvyšší súd SR bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávnenou podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V danom prípade dovolací súd rozhoduje o dovolaní v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť, predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania podaného tou istou dovolateľkou – vid' konania vedené na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 1 Oboer 18/2013, 1 Oboer 28/2013, 1 Oboer 30/2013, 1 Oboer 85/2013, 1 Oboer 261/2013 a 1 Oboer 243/2014. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. V zmysle ust. § 243b ods. 7 O.s.p. už ďalšie dôvody neuvádza.

IV. Oprávnená z procesného hľadiska zavinila, že sa konanie o jej odvolaní muselo

zastaviť a vznikla jej povinnosť nahradiť povinnému trovy tohto konania (§ 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 146 ods. 2 O. s. p.). V konaní o dovolaní oprávnenej vzniklo procesne úspešnému povinnému právo na náhradu trov konania proti oprávnenej, ktorá úspech v dovolacom konaní nemala (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd SR nepriznal povinnému náhradu trov týchto konaní, lebo povinný nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 O. s. p.).

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3: 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 14. apríla 2015

JUDr. Juraj S e m a n, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mária Némethová